МИХАИЛ
СЕМЕНК

СУЧАСНІ ВІРШІ

ЛІТЕРАТУРА
МИСТЕЦТВО

ДВОУ

МИХАЙЛЬ СЕМЕНКО

СУЧАСНІ ВІРШІ

1 9 3 1
ХАРКІВ—КИЇВ
ЛІТЕРАТУРА і МИСТЕЦТВО

Бібліографічний опис цього видання вміщено в „Літопису Укр. Друку“, „Картковому реперт.“ та інших покажчиках Укр. Книжк. Палати.

Обкладинка Л. Каплана

П'ята друкарня УПП-ДВОУ. Київ, вул. Воровського, 42

Укрголовліт № 6537(300). Зам. № 245. Тираж 3000. 4¹/₈ арк.

СУЧАСНІ ВІРШІ
ПОЛІТИЧНІ Й ПОБУТОВІ

ІМПЕРІЯ Й МИ

Од Мурмана до
Ай-Петрі
не менше буде як
3000 кілометрів.
Од Варшави до Владивостоку—
9000 й п'ять.
Це я хочу трохи збоку
простір показать.

Від Печори до Дніпра і
Дону—
і Вісла, і Урал, і Азія «без колоній»—
весь цей шир заселює
150 (як відомо)
мілійонів.

На півночі—північні краї
з рибою і священним
чурбаном.
Що вам іще
сказати?
Про гори,
річки, степи і
ґрати?
Ґрати—це в кінці,
а спочатку треба нагадати

про питання
ці:
і соха,
і плуг,
і трьохпілля,
і руди, і фабрики, і заводи,
і холера, і тиф, і
блохи,—
співіснують у один час
усі століття
і всі
епохи.
А називається —
Велика
Царська
Росія.

Гей,
ліси північні
і ти, крижаний океан,—
гей,
великі степові ріки,—
скільки крижаного
поту
і скільки солоних
ран!
У головах —
такі ж ліси дрімучі
і многогрудий многотерпеливий пень —
од поморських становищ
до юрт
різних східніх
племен.
Моліться чурбанові —
він з дерева.

Чи давно, мовляв, на Дніпрі чурбанові молились?
Правда — давно.
Але ж тисячоліття
для історії —
що година —
все одно.

Гей,
Москва, Москва,—
ти кров пускала
і кров ссала
не раз, не два—
по жилах панських
переливала—
з Кавказу,
з Донбасу,
з Урала
за кордон, в стару Европу
переганяла
і Петербургом
світову біржу годувала,—
зростали шахти,
рудні,
копальні,
І в залізо й сталь
одягались
російські міста.
Що з того,
що десь богом — чурбан?
А за кремлівськими стінами,
в хоромах ампірових —
з хрестами,
іконами,
хоругвами—
товстопузими

захищений
попами—
господь-бог править
нами
та найвищий у нас на землі—
цар-государ.

У нас дома
стало як
за кордоном—
що з того,
що десь богом—
чурбан?
Димарі заводів
стелять по горах
дим.
Є і своя рів'єра—
палаци, кіпариси—
Крим.
По містах—
проспекти,
лихтарі,
машини,
а по селах—
феодали,
степи та ниви,
й по тих селах—
сила чудес.
Це ж не за горами десь!

Що з того,
що на півночі десь —
богом—
звичайний чурбан?
Селами,

хуторами,
містечками—
покрив руський мужик
квадратові версти,—
сам собі пан
і має свою стелю—
навколо поміщиків та глитаїв
шкапою копирсає
землю.
Попрацював і здох,
здох і народився,—
у нас у Росії—
від і до
і від
і до—
справжній
централізований
капіталістичний стан.
От вам і риба, і—
чурбан.

Задихаються
від капіталістичної руки
робітники.
Шиї перетягнуто
капіталістичним
зашморгом.
Згинають до землі ближче
робітничі й селянські шиї
державні борги:
чужоземні
фабриканти й капіталісти—
не вороги.
Значить—
працюй, клячо!

Щоб підвищить великодержавні
шанси—
треба зміцняти
европейські фінанси.

Розперезавсь промисловий
хижак.
І збирається вибухова сила,
і міцніє,
і голоснішає,
й більшає,—ім'я їй—
пролетаріят.
Із Берліну,
з Парижу,
з Лондону—
в брязкоті дужім заліз—
чуть, як в огні і тупоті
ходить
соціялізм.

Що з того,
що десь і в радянських
лісах
моляться чурбанові як
богові?
Скрізь по містах і степах
міжнародні гасла
організують робітничі й селянські
маси,
міжнародні
пісні у нас
на устах.
І врізається плуг
щільніш
в міжнародній

робітничо-селянський
рух.
І здіймається вгору
комунізму червоний
стяг,
будує робітник—
робкор,
будують селянські
кори,—
що з того,
що в Берліні
райхстаг?
Не тільки Берлін—
був Рур,
і не тільки Лондон—
а й Індія,—
багато пролетарських
шкур,
та не пошиє з них шуби
капіталізм,—
не заглушить ран
імперіялістичний
барабан,—
«Н е х а й
ж и в е
В л а д а Р а д!»
кричить могутній
через свою стіну
Китай!

9—VII. 925. Місхор.

ОСТАННІЙ ЖОВТЕНЬ

Ще раз Жовтень—і більше
тюрем.
Ще раз Жовтень—і більше в'язнів.
Комінтерн змірює гігантським реомюром
температуру світових
базарів.

Але кожний в'язень
міцною
линвою
прив'язаний до вулиць і до
майданів,—
де котить хвилею
землетрусною
п р о л е т а р і я т—крізь нації,
п р о л е т а р і я т—
крізь стани.

У димі війн—йде останній Жовтень,
що вибухне тюрмами
у
повітря.
Крізь зойки пострілів
«Інтернаціоналу» ноти
що-жовтня голосніші!

30—VIII. 927. Харків.

САККО Й ВАНЦЕТТІ

Тра—рам
тра—рам там
марш похоронний Сакку й Ванцетті.
Гуркоче тривоги тамтам
і крає жили ланцетом.

Думаєш: людина—квола.
Ток в електричний стілець—
і людину вже заколото,
і—
кінець.

От чому ми—разом.
Демонстрацій, протестів шум.
Будем же боротися з своєю клясою,
щоб знищить над людиною
капіталістичний
глум.

30—VIII. 927. Харків.

ГІМН ХЛІБОРОБІВ-ГЕТЬМАНЦІВ

Ще не вмерли пшениця й жито
на плодючих наших ланах.
У гетьманських могилах зарито
наше право, державу і фах.

Гей—гей гетьманці, гей брати-гетьманці,
разом всі до купи—за Укра́ї—ну!
Надягай рушницю, сорочок у ранці—
сміливо у похід за батьківську матню!

Згинуть охлократи, хай згинуть демократи,
тільки клясократи—ой—нехай живуть!
Ми—за рідне військо, ми—за рідні ґрати,
поки ж що—Берліном козаки йдуть.

Гей—гей гетьманці, гей брати-гетьманці,
за гетьмана пана, за Укра́ї—чхну!
Надягай рушницю—буде похід вранці,
за сорочку й свитку, за рідну матню!

По Берліну йду, коня—в думці—веду,
по—пе—ре—ду трудовий наш гетьман Скоропад.
Ві ґейт ес інен? Іх данке, ес ґейт мір ґут,
за гетьмана-пана я вмерти буду рад.

Ой жеж гетьманці, ну й жеж гетьманці,
за пасіки й садиби, за Укра́ї—ну ж бо ну!
П'яні за вечерею—вип'єм ще й уранці,
за гетьмана-пана, за його мошну!

29—І. 929. Берлін.

НАКАЗ ГЕТЬМАНСЬКІЙ УПРАВІ НА ЧАС ПЕРЕБУВАННЯ НА ЕМІҐРАЦІЇ

І. Гетьманський монархічний рух—це ідея (а не що-небудь таке).

Тому наказую спиратися на три неподільні основи:

а) кермуючу ідею вищезгадану—ідею Української Трудової Монархії (хоч діло й дуже таки важке),

в) організацію і с) Гетьмана (його рід), що існує й зараз у Берліні живісінький і здоровий.

II. Для практичного переведення в життя хоча б у теорії приємних для нас, потрібних, як до соли хліб, завдань нашого руху—цим наказом організуємо ми Раду Присяжних і членів Гетьманської Управи.

Не витягайте покищо міністерських жупанів із скринь, а що є вашого духу—плекайте, бережіть і викристалізовуйте нашу православну хліборобську справу.

III. Голові Гетьманської Управи—наш зовнішньо-політичний наказ: до св. Троїці пристосувати якусь хоч поганеньку теорійку—бо без теорійки між порядні люди вийти ніяк не можна—для ідеологічного окреслення нашого руху. Наказуємо також форсувати нашу теорію невпинно.

Для цього Ми призначаємо Вас, шановний клясократе Липинський.

Павло Скоропадський,

Ваннзее, 21. III. 1927.

29—І. 929. Берлін.

СОЦІЯЛІЗМ І АЛЬКОГОЛЬ

Соціялізм—
це не «прекрасні
очі»,
що про них ми
мріємо
глупої
ночі.

Соціялізм—
це не божа роса,
що впаде на нас
після
молитовних сліз
як потойбічна «справедливість» і
краса.

Соціялізм—
це весела праця,
скрізь
біля машин
і рушил.

Соціялізм—це
копальні, заводи, фабрики,
плянтації,

судоплавні річки у Харкові,
і шосе, і рельси, і сади, і міста,
що пульсують від
гідро-електричних
станцій.

Новий побут—
це не гола, незалежна, абстрактна чи «релігійна» ідея,
що до неї ми
прагнемо,
як нові
християни.
Новий побут—це побут тих
людей,
що перебороли і зализують
капіталістичні
рани.

Так само і
алькоголь.
Це отрута—
але що ви сказали
тим?
Нехай отрута,
нехай
загибіль—
але дайте хоч мить!—(кажуть)
спочить,
і я зовсім не хочу буть (мовляв)
святим.

Я не хочу живим на
небо!
Я хочу виссати,
що дає

земля!
І коли ми повстали
проти Зеленого Змія—
то соціялізму в
ім'я.

Не говоріть мені, ви!—«ах, як це
безглуздо,
отак напиватися—до поло́женння різ»,—
а самі
сидять
за чаєм в палісадничку
і канарку слухають
до
сліз.

Я буду пить
і говорити вам
дерзості,
буду руйнувати ваші кубельця і пасма
міщанських
мрій,—
мене не приспати
«д о м а м и
т в е р е з о с т и»,
чи провакаційним—
х а й ж и в е
з е л е н и й
з м і й !

Та коли
я іду
проти з м і я
в атаку—
я це розумію

так:
одночасно з будівництвом соціялізму—
старий побут
лама собі
карк.
Скрізь
наші брати
змагаються
і падають, і йдуть
вперед—
соціяльні лиха перема-
гають:
пролетар-німець,
пролетар-француз,
пролетар-індус і
швед.

Я не зраджу вам
за соціялізм
боротьбі
в!
Я знаю, що й мене
несамохіть
видираєте ви з
манівців.

Не за гаслом міщан—
м і щ а н и н е п' ю т ь!—
стаю в антиалькогольні ряди:
я знаю,
що я йду
в к о н т а к т і,
і це м а й б у т н є
мені говорить—
і д и!

Але одночасно
з протиалькогольним
гаслом —
Дінець у Лопань!
Комунальних комфортів,
кватирю!
Щоб не обернулась наша атака
в абстрактну
релігійну
ідею,
щ о б н е б у л о р е ц и д и в і в!

31 — VII. 928. Злодіївка.

БОГЕМА, АЛЬКОГОЛЬ, СОЦІЯЛІЗМ

Іноді я можу зрозуміти
старих, що в пивнушках «утоляють голод».
Але хто може тоді простити,
коли в пивнушки іде
молодь?

Що вас тягне? Розпусти кубло.
Нічим виправдати не можна.
Коли і є «переходові» люди, то тільки
ті, що колись — та були гожі.

А нам — ми новітніх борців ряди.
Наше вчора — радвлада і будуче.
Крийте ганьбою тютюновий дим!
Крийте похмілля онучі!

Візьміть
на мушку
áлькоróль!
Сьогодні — батьки і браття
нагадуючи колишню непробудну голь,
не можуть за хиби взяться.

Ще один крок — і це каліччя
зійде з шляху, своє одробивши.

Менше прикладів із середньовіччя!
Знать, але вперед іти, не збившись.

Годі дивитись
богемі в
рот!
Клініка—кращий притулок для спазми.
Наш відпочинок—пролетарський спорт.
Хто не може—злазь.

Де ж ми динаміту візьмемо,
щоб атавізму покінчити рейд?
Наш шлях—шлях комунізму!
Наше сьогодні—вперед!

2—VI. 930. Херсон.

ПИВНУШКА

Хто куди—а я в пивнушку Д. Е. С.[1]
Будемо до себе строгі!
Бо наш у майбутнє рейс
зустрінуть ворожі роги.

Кажіть скільки хочете—«важко жить»,—
але не здобудем робітничої долі,
доки нічим нам буде крить
оцього самого веселого алькоголю.

12—VI. 930. Херсон.

[1] Д. Е. С.—Державна Електрична Станція.

МИ КИДАЄМ ПИТЬ НЕ ВОДУ!

We shall drink never more,
Never more, never more!
We shall drink never more...
... Water! [1]

Дозвольте й мені до цієї сміливої
футуристів
кампанії
приєднатись з охотою.[2]
Від цього дня
не беру й я
питов
ніяких у
рот.

П'яні когорти розбещеників,
прилюдний онанізм фокстроту—
опухоль на суспільних нервах,
що нівелює боротьбу й
роботу.

[1] Ми ніколи не будемо пить,
Більш ніколи, ніколи!
Ми ніколи не будемо пить...
Воду...

Пародія на покаянний гімн «Армія Спасіння».

[2] В журналі «Нова Генерація» друкувалася серія «В Атаку на Зеленого Змія».

Капіталізм загибає в копоті, чаді
смердючих ресторанних
ям.
І чи нам,
чи нам повертати
назад,
і проти комунізму—чи
нам?

Перший приклад—наші вожді.
Футуристи—перші хоробрі.
Так знайте, що не звернуть
вони з
путі,
що веде в комуністичний
обрій.

І лише
коли переможе
всесвітня дрянь,
коли затопче
дрібнобуржуазна
сволота—
футурист заспіває оті слова,
що я поставив, як
мотто.

3—VII. 928. Злодіївка.

ПАРА ПЛЯШОК І ПАРА ЛЮДЕЙ

Сидять,
доживають
парами—
пара пляшок і пара людей.
Наче цілком нормальні і
непокарані—
більше мужчини,
але буває й—
із нею.

Подивишся—більше «трудящий» люд.
Обкладаються пляшок батареями.
Іноді романтик засяде тут
мріючи обріями,
шхунами й
реями.

Це звичайна «зберкаса» [1]
часів
реконструкції.
Вивіска—звичайно—
Ха-Це-еР-Ка.
Навпроти собор

[1] «Зберкасса» — іронічно: пивнушка

підняв
«д'гори руці»,
а справді—червоним прапором вгору піднята
робітнича
рука.

Щорік меншає
алькогольних
установ.
Що рік менше—
вмирають—
всіляких невдачників.
І вибухає чи не остання
моя кров
на всіх останніх
радянських
дачників.

15—VIII. 930. Одеса.

ПРО ШКІДНИЦЬКУ НАВОЛОЧ

Халтурить у наші часи—
можна хібащо письменникам.
Декого з них прочитають
лише в з а-—історичні
часи.

А ви—
робітники Харчосмак—
ви ж наших часів—іменники,
на вас лежить відповідальність
за життя, за виконання,
за розпляновку зусиль.

Сили куркульські
нас хочуть
скушать—
саботажем без чужоземних слів.
Капітал інтернаціональну мову
мати
мусить,
а в нас—
інтернаціональним—хіба
лише спів?

Чому ж міста—
в серпні—
без овочу?
Хто тут бере—
кого—
на пробу?
Контрреволюційна масова
сволоч
своє діло непомітно робить.

Бракує уміння?
Бракує ініціятиви?
Хочете вказівок з найбільшої вершини?
А в горо́дах—овоч хай забирає
злива?
І вітаміни—
хай
гинуть?

Випотрошить саботажників—
час,
час!
Час обтруситись од
шкідницької
наволочі!
Тоді баклажани, картопля—
не будуть в нас
за доби заощаджень—
недосяжною стравою.

21—VI. 930. Одеса.

ХЕРСОН 1930

Тиша й благодать—без мила і без м'яса
живе, працює й ремствує обиватель з гаком.
А робітник живе й працює, а комсомол завзято
вивантажує «дружній» (див. англо-радянські відноси
,,Trevarrack''

Я сам із Кибинець, з Яреськ,
але тиші дніпровій—
амба.
Херсон зараз—маленька одеска,
а скоро буде—український
Гамбурґ.

Пара кранів, пара пароплавів
(крім елеватора, що будується,
крім порту, що поширюється)—
для тих, хто не помітить майбутнього знак.
Але ми—
будівники,
й будуєм не для слави,—
прийде в Херсон ще й з червоним стягом
,,Trevarrack''

5—VI. 930. Херсон.

ПІВНІЧ Й ІНДУСТРІЯ

Біла ніч мерехтить у горах,
блідим відблиском на бухту лягла.
Чути подих крижаний моря
і в влоговинах
чорна
мла.

Суворий вітер у спину
тисне із тундри дір,
і вітра ніщо не спинить
і не розніме лінії
гір.

Віки промерзли вохко
в похмурих цих берегах.
І лише кран скрипить громохко,
як таємничий
чужий
птах.

Так поколінням за поколінням
вгрузає сталь в надри.
Полярного сяйва тремтіння
притьмом улізає в
кадр.

Зрідка рушать кригу
льодоламів груди важкі.
Переможець поволі й тихо
натягає назустріч шків.

Ні вічною ніччю, ні літом,
як сонце проходить свій круг,—
не спинить індустрії літу
вакханалія крижаних
хуг.

23—VIII. 928. Мурманськ.

ДНІПРЕЛЬСТАН 1928

Мілійони червоних плямок
на порожніх цих берегах
під сонцем миготять і блякнуть
і простір стелеться в ногах,—

Дніпро обгинає острів,
де предки майбутнє стерегли
і наша думка гостра
плянує електро-плуги—

гуркочуть в повітрі вибухи
комунізм ток впряг—
ми ідем у майбутнє нестримно
і з нами—гуркіт і гряк.

Ожили степи запорізькі
на скелі схилився кран—
електрична Україна близько
і її центр—
Дніпр—ель—стан.

5—IV. 928. Запоріжжя.

ЛЬОДОЛОМ

Льодолом на Дніпрі—крижинки
й цілі снігові поля
сунуть повз перемичок,
де запорізький острів ляг.

Лід пливе, і грає на плахах сонце,
на черепичних дохах
і ходять вагонетки в зовсім
продинамітених берегах.

З-за порогів пливуть крижані стіни
і на крижинах—пливуть камінці.
Десь далі море їх зустріне—
майбутнього свідки
камінці
ці.

5—IV. 928. Запоріжжя.

ДНІПР—ЕЛЬ—СТАН

Чому один пароплав на добу
внизу під кручею—
лугами, степами й селами?
Чи забракло пшениці в степу,
чи дядько не оре й дівчата не співають,
додому веселі
йдучи?

Повзе вантажний в чагарниках,
з дровами дві баржі тягне.
Більше диму, ніж діла—просто жах
у цих луках родючих тане.

Але немає жаху—степ
спить.
Ледве ворушиться, порепаний.
І кожний дядько зідхає на дощ,
і кожний сам собі хоче
жить.

Мліє поезія в степах.
Сонце сходить, парить, заходить.
Мелють вітряки на шпилях.
Так будемо жить, як жили
зроду.

Ні, не будемо жить! Скрутимо шию
хто проти нового уперто пручається!
В хащі темряви, в цю поезію м'якотілу—
лямпочку Ільїча!

І вкриється степ колективним спорудженням
по рельсах і шосе—до пристанів і до станцій.
Двиготить, здригує всю країну пульсом могутнім
Дніпр—ель—стан.

31—VII. 928. Злодіївка.

РАДСУБТРОПІКА—1930

Гори—
субтропіка—
вогко—
зелена синь.

Місто—
Батум—
пароплави, дим—
і навколо—
дачі.

Море—
прибій—
хвиль ніхто не
спинить,
і тисячі екскурсантів
навіть у дощ
не плачуть.

Їсти—будь ласка. Навіть цього року—
їсти єсть.
Телеграми на північ: «Приїжжайте,
годують—
на ять».
Але ясно, що й субтропіка не зможе знести
безпланової

молодої
екскурсійної раті.

Рослини кругом—
як у бот—
са́ді.
Природа й повітря—
будь ласка,
що треба.
Соціялізм тут буде на ять
проти глибу
південного
неба.

Дихайте!
Спитайте в руковода—
як.
Природа—не вірші, тільки
самообслуговування.
Друге—це природа.
Перше—це робфак.
Перше—громадянин.
Друге—організовано.

30—VIII. 930. Батум, Зел. Мис.

НАШЕ ЖИТТЯ Й ЛІТЕРАТУРА

В кого бракує темпу і думки—
той пейзажем і психологією надолужує.
А нам треба наших днів зробити підсумки!
Вузько?
Нехай же наша епоха
нас епохою й
звужує!

Сонце світить мілійони літ.
Мілійони років існують рослини.
Уже 1 міл. 80 тисяч днів
поет перефразовує поета
аж до
нині.

Сонце ж—
однакове було—і є.
А життя нашого—неповторна зміна.
Життя нас виносить, життя нас б'є,
і життя ж ми рухаєм в піні.

Поети, зривайте клясики метр!
Поети, шляхів наших—інші темпи!
Нестрашні для марксиста історії нетри!
Поети, індустріялізуйте джунглі й степ!

14—VI. 930. Херсон.

НЕВІРАМ і т. д.

Вам—болільщикам
за добробут
селянства,
болільщикам за добробут
«широких
мас».

Скільки іще
лекцій із
краєзнавства
потрібно вам, і політграмоти
для
вас?

В кожному кроці
правих і
«лівих»—
одна й та сама опортуністична сімейка.
Наша справа—
справа будівників
сміливих,
що невтомно працюють
на соціялістичних
рейках.

А рейки—поставила твердо
партія.
Соціялізм—це мрія,
коли без важкої
індустрії.
Ми вас одшиваємо, щодня—
сьогодні і
завтра,
а ви собі
про зраду заповітів Леніна
бубоніть,
говоріть.

Наші промови—
будівництво,
не піротехніка.
Швидким темпом
країну
треба індустріялізувати!
Для вас техніка—
це тільки—
Америка.
А ми хочемо соціялізм
власним машинобудівництвом
взять!

Не для нас
ваша опортуністична
мудрість.
Все далі й
далі ми
від демократичних царств.
От і зліквідуємо
продовольчі
труднощі

на базі великих
соціялістичних
господарств.

Наша поезія—«і то» пішла
іншим
шляхом.
Кинули співати
про солов'їне
м'ясо.
Капіталізм нам загрожує
своїм власним
крахом,
але суперечності капіталізму—
болі
не для нас.

Ми йдемо вище
всіх можливих
норм—
ми перевищили
еволюційні досягнення.
Що ж ви, друзі, хочете
на межі цих самих епох?
Адже боротьбу кляс—
колись треба й закінчити—
не правда лі?

14—VI. 930. Херсон.

ТРАКТОРИСТАМ

Трактор.
Слово—як
слово.
І не так
слово, як—
машина.
Щороку
збагачується більшовицька мова
словами—ділами
з-за минулого
стін.

Трактор—
наче новинка
для наших
років.
На степах культури трактор милі
міряє.
Поети,
будьте ж товаришами
вірними
тисячам трактористів,
що їх Ленін
звів!

14—VI. 930. Херсон.

УХИЛЬНИКАМ

Робили революцію, лягали під тент.
Маси робітників загибали мілійонами,—
і от тепер «кающійся» інтеліґент
теж працює, створюючи «уклони».

Ухилами лінія наша—годі, вщерть.
Але вперед наш корабель у піні.
Ухил—це ж не інакше щось, як нагадування
про клясову смерть.
Хай живе наша клясова лінія!

12—VI. 930. Херсон.

ПОПУТНИКАМ

Скільки не кажіть—попутник, тимчасовий,
але ж і на хиби місяців треба зважать.
Гасло потрібне пролетаріят зловить,
коли воно буде майбутнє означать.

І годі хникати—це шлях інтеліґентів.
«Не зрозуміли». Хто не зрозумів вас?
Ні, будьте спільниками і йдіть чесно
проти всіх ухилів, що повертають нас.

А коли нікуди буде піти—
розпитайтесь тоді у нас.
Мілійони віків має вперед іти
той, що зараз називається «робітничий клас».

12—VI. 930. Херсон.

КОНКРЕТНА ПРОПОЗИЦІЯ ДО ВСІХ ЛІТЕРАТУРИ, МИСТЕЦТВА Й НАУКИ РОБІТНИКІВ, ЩО ЇХ НКО ЧИ ІНШІ ВІДПОВІДНІ УСТАНОВИ МАЮТЬ ВІДРЯЖАТИ У ЗАКОРДОННУ ПОЇЗДКУ

Товариші!
Говорю серйозно: без европ нам—
як попам без
душі:
обійтись ніяк не можна:
відсутність маштабів і рівноваги—смерти
тотожна,
і може створитися той китайський мур,
що буде корисний лише для хоробливих ухилів і
радянських
халтур.

Европа не хитра штука,
і це мусять побачити
всі.
Тут не їдять хліба, але кажуть, що без хліба ми
з більшовизмом потомимось.
Зате їдять сіль.
Але щоб була нам від европ наука—
давайте умовимось:

купуйте лише те, чого в нас нема,
а для такого не багато треба долярів.
Отже,
коли Республіка каже, що валюти
чорт-ма,
і щоб не було між нами зайвих
спорів,—
давайте урегулюємо командировочну ділему,
щоб не було тут страшної
проблеми.
Я пропоную виробити спеціяльний
список,
що зобов'язував би кожний командирований
писок
обмежити себе кількістю вітрин і торговельними
дивами,
щоб поза їх межами ми більше ходили,
щоб ширше бачили й привозили дійсно корисного для
соціялізму, а не для здивовування міщан,
добра—
щоб не кричали, як папуги, наші міщани европам
«ура».

Тоді
за невеличку валюти горку
ми їздили б
за кордон
усі
щороку.

29—I. 929 Берлін.

ДУМКА

Ґоген, Ван-Гог, Піросманішвілі—
друзі мого юнацтва —
на димарях наші птахи гнізд не звили,
а спереду
нам кричать:
— здрастуйте!

Так ідуть
роки й
роки.
Минуле—
минуло.
Майбутнє—не з нив.
Проходьте повз нас,
віки!—
Бо ми жовтневі,
ми—
революції
сини!

31—VIII, 930. Тифліс.

МІЙ РЕЙД У ВІЧНІСТЬ—I.

Гео Шкурупієві

М. св. Ніс, м. Фіолент, м. Аййá,
«зачаровані» бухти і скелі—
лицем до океану сижу я
і думаю про Корею.

Що значать консервні коробки
між урвищ цих і
кущів?—
може колись тут були тропики,
а вглиб півметра—
рештки
віків.

Тепер, звичайно, звичні люди ходять
і недокурки зобачиш тут і
там,
тисячоліття ходили тут, і на споді—
когорти конквістадорів, що залишили руїни
брам.

Я славлю кожне на землі місце—
в ньому не тільки пейзаж—
пройде іще років двісті
і може тут

буде
гараж.

А в мої легені—свіжий
вітер,
глиби обвітривши магм,
вапняків.
І гойдаються на скелі віти
вічних
чагарників.

Так само сонце сходить
і захід сьогодні—в віках,
і мілійони ниток
зводить
цей блиск неба в огнях.

Я славлю одноманітні обрії—
вдивлялись віки поколінь,
вдивлялись очима
кобри,
прагнучи берега тінь,
і булькіт спокійний
моря—
вічне дихання у
млі—
от чому, скрізь неповторна,
вічність в
житті
землі.

24—VI. 928. Севастопіль.

ОКЕАН

Прийде час
і виснажить надра землі
і не зможе зогріти нас
скам'янілий у надрах ліс.

Руди, нафта, вугіль
ховаєш під імлистим дном—
і за нами прийдуть другі,
океанним скористають сном.

Нащадки зуміють пролізти
в зелену твою глибінь—
принесуть чудові вісті
з потонулих країн.

Задзюрчать нафтоносні верстви
по залізних жолобах.
Ні, не можна вмерти—
далі йде шлях.

20—II. 926. Одеса.

БЕЗ ІКОН І БЕЗ ТРУПІВ!

Футуристи й архео
логія—
річ наче не теє для нашого часу.
Але в нас ще й тепер занімаються астро
ловією,
і тому й я
свою дань археологічну
несу.

Тарас Шевченко—
співець неволі
і повстання жорстокого
вождь.
Тарас Шевченко—
жива людина,
а не леґендарний Ісус
Христос.
Тарас Шевченко—
з черевом і мозком,
а не висхлі
підмащені олією
мощі.

Тарас Шевченко—
обідав і пив горілку,

але дух бентежний його
бив струмком.
Не змірить його академікою,
вукопспілкою—
не змірить тиражем його
і не вбити його
рушником.

Годі мертвих!
Годі ікон!
Не треба нам гіпсових статуеток!
Рухаються ідеї,
іде історія—
на зло всім райкритикам і райпоетикам—
без препон.

Живуть невмирущі живі
і впливають,
і заражають,
і рухають—
не треба нам стереотипних поз!

Давайте нам поетів
і вождів
існуючими і рухомими!
Попередимо
суспільний
склероз.

Годі історію двигати
мертвими
іконами—
без фіміяму
і без туману будується
соціялізм.

Новий людський струмінь—
молодий,
веселий,
безпардонний у життя людства
вліз.

Досить заслужених і
титулярних!—
—сказав він. І, до речі,
геніїв,
фамільярно
ляпає по
плечах.
Не буквально,
але здорово,
по-товариському,
без богемського
підкопу.
Тому і я, цілком серйозно і
діловито—
підтримую
Ґео Шкурупієві
розкопини.

Шевченкознавці,
червогони й книгориї,—
де ваш Тарас Григорович?
Мумію єгипетську,—
і то треба відчуть людиною,
а ви й Шевченка
можете зробити
живій людині
ворогом.

Тарас Григорович
визнавати себе таким

не хоче!
Все ж таки
(каже)
бальзамування уникнути треба
з боку академічних
почвар.
І тому чи не він сказав би:
«Здорово,
хвалю, Михайль Васильовичу,
за Ваш
«К о б з а р».

А ви, недотепи й
переучені ідійотики,—
ви самі не знаєте, чого ви
хочете:
чи борщу, чи
попівської
ґотики.
Ви читати
Семенків «К о б з а р»
відкладаєте на майбутнє,
нащадкам,—
це ж блюзнірство,
мовляв:
так образити пам'ять
св. влкмч. Тараса.

Гей, ви!
Ніколи ви не спините
руху поступу, в майбутнє
рейд!
Ми йдемо
по ваших спинах
і налигачами

тягнем вас
вперед.

Годі!
Сьогоднішні футуристи,
перед брамою в залізний
соціялізм,—
схиляють в пошані
голови
перед першим українським
футуристом.

Галло, Тарасе Григоровичу!
Наша бере!
Наша бере!
Неоклясик Безштанькович—
учорашній,
сьогоднішній,
завтрашній,—
в полум'ї нових пожеж
вмре!

23—V. 928. Київ.

ПОВЕМА ПРО ТЕ, ЯК ПОВСТАВ СВІТ

(Уривок)

Чудернацька експедиція попадає на поверхнь землі в час розквіту кайнозойської ери, в часи буйного розквіту живинного царства, яке добре далося в знаки нашим відважним подорожнім, аж поки не захопила їх льодовикова доба, де їм трапилася можливість виявити ввесь свій люд(ськ)(ян)ий патос европейців XX віку підчас дії деякої об'єктивної ситуації.

Єпіскоп:

Дякую дуже, шановний
Михайль
Семенко,
але спустіть мене
додому.

Семенко:

Та посидьте
трошки
ще.

Єпіскоп:

Ні,
час уже йти
мені.

Семенко:

Та
куди

там
іти
вам.
Ніч—хоч око
виколи.

Д і д:

Нівроку...
Мені теж—
ніколи.
Це чорти—батька—зна
що...
Звірів сюди
напустив—
чистий звіринець.
Ніде ні присісти, ні
пройти.

С е м е н к о:

Та хто вам їх
напускав.
Поживуть
і
виздихають
без
вас.

В и н н и ч е н к о:

Вчора таких
потвор
надивився,
що мабуть цілий рік
спати
дадуть
не.

Д о н ц о в:

Але ви
хоч
горожанську війну пережили,
добродію,
і в більшовицькому уряді участь
брали,—
а як же мені, коли
я
увесь час
у
каварні...

С е м е н к о:

Звичайно.
Діло сумне:
каварень покищо
немає
але.

І н т е л і ґ е н т:

Та вони смирні
наче,
звірі ці.
Ніхто не займе.

С е м е н к о:

Одсунутися
туди
в куточок
можна
разі
крайньому
в.

Д і д:

В музеї—
там хоч
чучела—
не так страшно.
А тут
так і норовить впоперек
узяти.

Єпіскоп:

Тут уже
до жартів
не.

Семенко:

Нічого
не можу
зробити
але.

Донцов:

Мені зараз
прийшла до голови
теорія
щодо української
історії.

Інтеліґент:

Ну,
сідаймо вже до гу
рту. Розкажіть.

Донцов:

Розказую.
Слухайте—слухайте—слухайте!

Справа ходить знову
про українців і
руських.

Семенко:

Слу
хаємо—
слу
хаємо—
слу
хаємо.

Д і д:

У.
У.
У.

Донцов:

Ця подорож
довела мені остаточно—
між руськими й українцями
жодної
споріднености
нема.

Винниченко:

А я хіба не говорив,
що
чорт
ма.

Єпіскоп:

Ма.
Ма.
Ма.

Донцов:

Але докази.
Докази.
Докази.

Дід:

Ось.
Ось.
Ось.

Винниченко:

Найновіші досліди говорять:
у процесі історії
українські племена...

Інтеліґент:

От тобі й
на.
Українське плем'я.
а не
племена!

Донцов:

Так.

Винниченко:

Українське плем'я
чи племена—
в чому річ?—
Одна ж Запорожська січ
мати для всіх
була.
Адже і в Америці
один
Ку-Клукс-Клан.

Донцов:

Я ухилився
теми
від.

Винниченко:

Ні,
ухилився од теми
я.

Дід:

У хилилися
ви
обид
ва.

Інтеліґент:

Хто тут
у вас
голова?

Донцов:

Досить уже голови.
Хочемо буть...

Семенко:

Без голови.

Винниченко:

І
говорю
я
отож.
Слухайте!
Слухайте!

Слухайте!
Не.

Є п і с к о п:

Ото вже й видно,
що
не плем'я —
племена
а.

В и н н и ч е н к о:

Знайшов
розмови нитку.
Слухайте далі мою
промову.
В процесі світової історії
українське плем'я чи
племена
від Чорного моря пішли на За...

Д о н ц о в:

Чого там іще вони не ба...

В и н н и ч е н к о:

Чи не могли б ви зачекà?
Я ж можу іноді
скінчити
й.
У мене теж можуть бути свої теорії
щодо
української історії.
Всі досліди говорять про те,
що український народ
в доісторичне життя
обійшов всі народи й нації

навколо РСФРР—
перемішувався з поляками,
чехами,
німцями,
латвійцями,
естонцями,
фінами,
лопарями,
самоїдами,
зирянами,
чувашами,
киргизами,
чененцями,
грузинами,
армянами й
кримськими
татарами і навіть
румунами й молдаванами.

Є п і с к о п:

І повернувсь додому.

В и н н и ч е н к о:

І повернусь—
але на своєму довгому шляху—
ні разу з руськими не
зіткнувсь.

Д о н ц о в:

Із самоїдами також
не?

В и н н и ч е н к о:

Про це нема відомостів у ме́
не́,

Високоповажаний Па́
не́.

Д і д:

А давайте покинемо
ці
високонаукові теми.
Щось заплутали ви ме
не.

Єпіскоп:

Ви не помічаєте?
Щось
наче ноги
мерзнуть.

Інтеліґент:

Та то
переляку
з.

Д і д:

Вже й чайку хочеться—
так би хороше
випити
шклянку...

Винниченко:

А воно...
таки справді...
Щось і в мене
наче ноги
мерзнуть.

Єпіскоп:

І зуби цокотять...
А може
це
неври...

Д і д:

Та то ти змерз, отче, як
цуцик.

Донцов:

Льодовикова доба насуває, браття!

Д і д:

Ох боже ж мій!
А стара десь там у самій
кохті...

Єпіскоп:

Я вас почав було
шанувати
трохи,
високоповажаний Михайль
Семенко,
але тепер—
вибачайте.

Д і д:

То було душно як у
пеклі,
а тепер хоч кожух
одягай.

Винниченко:

Долой льодовикову
добу!

Інтеліґент:

Та не долой а—
геть.

Донцов:

Геть!
льодовикову!
добу!

Семенко:

Не почує.
З народом хіба
щось можна зробити
вигуками такими.
Але.

Єпіскоп:

Як вас по—батькові, пане
добродію!

Семенко:

А нащо вам?

Єпіскоп:

Пустіть мене
в
Київ...

Дід:

Це
вже
ка
зна
що.

Руками—
поворухну не.
Ногами—
поверну також...

Семенко:

Не.
Шукайте дров.
Влаштуєм
огнище
давайте.

Єпіскоп:

Чи скоро кінець, Михайль
Васильовичу?

Семенко:

Уже й Михайль Васильовичу.
А
Адама
хіба
бачити хочете
не?

Єпіскоп:

Та де там той Адам, коли
у вас
усе звірі
ходять.
Он бач який
пройшов.

Донцов:

Льодовикова доба, товариші—панове.

Д і д:

Та яка б не була та доба, а вже й
коло вогнища
всидіти
не можна.

Винниченко:

Тікайте!
Тікайте!
Тікайте!

Єпіскоп:

Що таке?

Інтеліґент:

Мамут.

Винниченко:

Тікайте.
Тікайте.
Тікайте.

Донцов:

Рятуйте.
Ой.

Винниченко:

Та поможіть.
Та поможіть.
Та поможіть
йому.

Єпіскоп:

Ху.
От тобі й

мамут.
Насилу одтягли.

Д і д:

Щоб отак ляснуть хвостом по пиці
та отакого хорошого панича...

Семенко:

Пане Донцов,
боляче
вам
не.

Донцов:

Ми протестуємо.
Ми протестуємо.
Ми протестуємо.

Винниченко:

Ви ризикуєте
нашим
життям.

Інтеліґент:

Досить.
Досить.
Досить.

Єпіскоп:

Це пан-чорт знає
що
таке,
справді.

Донцов:

Ми не хочемо більше—
розумієте ви
чи
ні.

Винниченко:

Ми оголошуємо страйк.
Я боюсь...

Дід:

І ми оголошуємо страйк.
Я боюсь...

Донцов:

Я подаю на вас
в міськ
міліцію.

Винниченко:

Я подаю на вас
в кар
розшук.

Дід:

Я більше не буду...

Великих див і страхів зазнали наші подорожні, перебуваючи холодну льодовикову добу, але нарешті настає їй край, починається тепла доба, і, після несподіваної зустрічі мандрівників із собіподібним, вони вирушили в незнані доісторичні світи.

Дід:

Чи скоро ми проїдемо цю анахтемську зиму.

Семенко:

Потерпіть трохи.

Холодно
самому
й
мені.

Інтеліґент:

Ой.

Донцов:

Що таке, пане добродію

Інтелігент:

Ой. І друга.

Винниченко:

Що з вами, колего.

Інтеліґент:

Аж двічі з носа капнуло..

Єпіскоп:

І в мене капнуло...

Дід:

Невже весна?
красна?
закосичена?..

Семенко:

Закапало
з
брудного
носа...

В и н н и ч е н к о:

Тепліє... Чудеса.

Д о н ц о в:

Кінець льодовиковій добі.

Є п і с к о п:

Адам! Адам!

В с і:

Де?

Є п і с к о п:

Та он із-за скелі дивіться яка чортяка суне.

В и н н и ч е н к о:

Людина...

Є п і с к о п:

Свят. Свят. Свят.

Д і д:

Ох ти ж боже ж мій...

Д о н ц о в:

Стійте...
Власне, я вже забув, що хотів сказати...
Ага—да.
Панове.
Хто сказав—печерна людина?
Я вам одно скажу:
навіщо вам клясова боротьба?
Адже ж у вас зараз Н е п,
і на людей стали похожі—

скоро ми з Европи подамо вам руку.
Але я не про те...
Властиво кажучи,
я хочу сказати:
чого жахатися?
Печерна людина...
Хто сказав—печерна людина?
Що то є—печерна людина?
Про неї ж
і наш Михайль Грушевський
у 148-му томі своєї «Історії Українського Народу»
на 3845-ій сторінці (другий стовпець) говорить.
Печерна людина? Пхе!
Та це ж свій чоловік!
Є різні печерні люди:
англійські печерні люди,
японські печерні люди...
Але ж це українець!
Ви можете вповні зрозуміти це слово?
Це—українська печерна людина.
І коли навіть вона повстала з малпи,
як казав Дарвін,
то... і малпи ж усякі бувають:
є китайські малпи,
є кацапські малпи,
власне—були.
Але ця печерна людина—
українська печерна людина,
І повстала вона
таки з нашої української
малпи.
Ця печерна людина—
ви подивіться на тип писку—
український предок наш.

Чого ж вам треба ще,
прошу, панове?

Єпіскоп:

Та коли так,
то воно
звичайно...

Дід:

Свій таки ж
чоловік.

Винниченко:

Значить,
всім ясно—
хай живе єдиний національний фронт.

Єпіскоп:

Св. Письму це не суперечить.

Дід:

Україна—понад усе.

Винниченко:

Ця печерна людина—
український предок наш.

Єпіскоп:

Ну, звичайно, коли укр...

Інтелігент:

А як же пролетаріят?
Важко розібраться,
а серце—

болить...
Хай живе український пролетаріят...

Винниченко:

Отже, панове,
я маю один
проєкт.
Ходімте до купи, я
розкажу.

Дід:

А як же ви, пане Михайлю?

Семенко:

Ви там
говоріть,
посижу
біля машини
тут
я.

Винниченко:

Наші гасла:
хай живе про...
Хай живе народ!

Інтелігент:

Як це так—народ?
Який
такий—народ?
Це дуже загальне гасло.

Єпіскоп:

Український народ, браття.

В и н н и ч е н к о:

Хай живе соціяльна ре...
Власне,
хай живе соціяльна та ще й демократична
республіка...

В с і:

Сла-а-аава...

Д о н ц о в:

Але ми
здається
ухилилися в
бік...

В и н н и ч е н к о:

Отже, панове.
В цей високий момент
зустрічі з
рідною печерною людиною—
я пропоную
одноголосно обрати
одного з нас представником
скривджених
нащадків,
щоб цей представник міг
вшанувати
рідну печерну люрину
і
в її
особі—
рідну українську малпу,—
вшанувати адресою
і
після короткої доповіді про

міжнароднє і внутрішнє укрстановище—
поцілувати її.
Хто за Тараса Григоровича?
Всі.
Таким чином,
одноголосно обрано...
Але
кого ж, власне,
обрано?..

Д і д:

Тараса Григоровича. —

В и н н и ч е н к о:

Як це воно так...
вийшло...

І н т е л і ґ е н т:

Там
щось
печерна людина хоче
сказати.

В и н н и ч е н к о:

Вельмишановний
предку наш...
Ми,
представники...

П е ч е р н а л ю д и н а:

О-го-га-го.
Е-ге-га-гей.
Гу-гу-грр-гу.

В и н н и ч е н к о:

Ми представники...

Людина:

І-гі-го-грр...
грр...
гррр...

Єпіскоп:

Ті-і—
кай!!!

Семенко:

Шапки тримайте,
позлітали
щоб
не!

Ледве врятувавшися від роздратованої печерної людини сміливі подорожні на деякий час осіли на континенті Атлантіди, перебувши ввесь час її історії і бравши участь в немаловажних подіях, що потрясали цю землю, аж поки не вкрили її хвилі океану з усім населенням і культурою, після чого мандрівники рушили далі по дорозі часу...

ГАСЛА ДО ТУРИСТСЬКИХ КНИЖОК (ДВУ)

1. Їдеш в екскурсію—прочитай книжку—
   це ознака пролетарського туриста.

2. В магазин ДВУ кожний ристю,
   хто хоче бути пролеттуристом.

3. Без книжки подоріж і взагалі туризм—
   по моєму гірше за всякий фашизм.

4. Хороша книга—туристові брат.
   В ДВУ перед поїздкою можна брать.

5. Що екскурсантові треба знать?
   Без книжки поїде—буде брехать.

6. Брехатиме й людям, не тільки собі
   той, що без книжки в вагон сів би.

7. В екскурсії зайвий твій кожний крок,
   коли ти поїдеш, не прочитавши книжок.

8. Не будь халтурщиком, будь туристом!
   Їдеш у подорож—прочитай книжку.

13—V. 930. Харків.

СУЧАСНІ ВІРШІ
ПОЛЕМІЧНІ Й ПАМФЛЕТИ

МІЙ РЕЙД У ВІЧНІСТЬ—II

Слухайте шепіт хвої на хребтах
і гомін вікових віт.
Не можна затуляти сучасним
життям
життя тисячоліть.

Будьте вдячні вічності, що живе
в вас,
оживлюйте кожну
річ.
Коли знайдете в землі напівзгнилий
людини таз—
ви з людиною
віч
на
віч.

Не будьте мертвими археологами,
минуле не розкладайте
номенклятурою
механістичною!
Гляньте:
в гробниці лежить мумія фараона,
і біля неї—його
зубочистка.

Мілійонні когорти лежать кістяками
таких же футуристів, як
ми.
І вони будували «вічні» стіни і
брами
і в боротьбі лягли
грудьми.

А ви хочете зробити з людини якусь платонівську ідею,
коли кожна людина—повна вічности вщерть.
Мілійони сучасних і майбутніх людей—
мілійони людей
смерти.

Так не вмирає життя.
Так ми ідем у вічність.
Атлант-ель-стан,
Ніл-ель-стан—
зміняє наш
Дніпр-ель-стан.
От чому, коли і я вмру—
покладіть зі мною вмісті
мою зубочистку
і мій
чемодан.

I—VIII, 928, Злодіївка,

КУРКУЛІ Й ФАШИСТИ

Ще раз
до вас
звертаюсь
я—
Семенко—
дідуган.
В своєму минулому я не
каюсь
і закидаю вгору більшовицький кран.

Може футуризм був
і страшна
штука—
та тепер—не для
справжніх
пролетарських
поетів.
Знаємо ми
фашизм
що за
щука
І знаємо ціну
мусолінів і
марінеттів.

Для нас фашисти—
не згірш од сучасних
рідних
куркулів.
Будемо ж бити їх
до останнього
пня!
Не забудемо
Маяковських гасел і слів!
Викривати
куркульських
аґентів фашизму—
не заморюсь і
я.

II—VIII. 930. Одеса.

КАНАРКИ І Я

Вісімдесят років—не малий
куш.
Проживіть ви стільки ж!
Я чую вже ювілейний туш
на честь
мого
довголіття.

А я собі
живу й
живу.
І роботи мені—
знов і
знов.
Я свій голос і свої сурми рву,
поки буяє
революційна—
кров.

Не буду картати й каятися
за кожний свій
рядок.
Я не відповідаю за минулі
епохи.
Слухайте!

Чуєте?
Знов гудок.
Так, так—в майбутнє
нам іти
у похід.

От і сьогодні.
Скільки перебив я блох!
Скільки перекрутив
голів
канарських!
А ще ж буває, що блоха й
канарка—вдвох
виступають з
«критикою пролетарською».

Я знаю, що це справа
днів.
Рік—і викривається
бездужий
гнів їх.
Я—
Еверест на тлі ваших підсліпуватих огнів,
блох і канарок,—
не викинеш
у прислів'ї.

11—VIII. 930. Одеса.

ДО ВИХОДУ МОГО ПЕРШОГО ТОМУ

(Деяким «полемістам»)

Вийшов нарешті мій перший
том—
«Арії трьох П'єро».
Минули секунди
деклясованих
втом,
колишнього «чесного інтеліґента»
кров.

Не ламайте
більшовицьких
пер!
Не витрачайте
запал
в повітря!
Подивіться краще, куди мій самопер
попер
тепер,
і куди мої вістря.

Я знаю, куди свою енерґію діти.
Шлях мій відомий,
не вами
реґульований.

У боротьбі з міщанством—
не червоніли мої «ланіти»,
для вас і був
і буду—
безсоромний і схвильований.

11—VIII. 930. Одеса.

ДО ВИХОДУ ТОМІВ МОЄЇ «ПОВНОЇ ЗБІРКИ ТВОРІВ»

Комусь попаде і ця книжка.
Історії літератури—не обійти,—
як би я не заплющував очі і не спускав їх низько.
Не обдуриш історії, читачу, й ти.

Знайдуться моськи, що будуть плювати,
доводячи свою
«революційність теж»:
«і яке, мовляв, футуристичне нахабство,
і яке не сучасне, і чуже без меж.»

Що їм література, історія, дати.
Їм би хоч жменьку письменницьких благ.
Я б і хотів їм три жмені дати—
але ж історія—уперта й зла.

Кумовством обдуриш хіба себе й кума.
Не всі народились однаково. Й знову ж
доводиться й далі працювать і думать.
От чому про історію в мене коротка мова.

4—X. 930. Харків.

ПІСНЯ ПОЕТА, ЩО ПРОБУВ ТРИ ТИЖНІ У БЕРЛІНІ ЗА КОМАНДИРОВКОЮ НАРОДНЬОГО КОМІСАРІЯТУ ОСВІТИ.

Виганяє, як матка плід, Берлін командированого поета,
бо він уже витратив усі марки на крам, що замовила
перед від'їздом
жінка.
Йому огидла вже косоока Шпрее, та й
кров од незвичного посту
біжить кровогоном
надто
гінко.

Ах Берлін, Берлін,
місто мікробів кашлю, нежиті й ґрипу!
Ах Берлін,
і святкові вітрин принади!
І кафе, і кіно, і ревю, і райнгардовський цар Едіп,—у
пролетарському засумленому серці
скипілися
всі твої універмаги,
вертгайми,
каведе і ювелірні склади!

Ах Берлін, Берлін—
чорний Берлін, як каже Семенко,

нудний Берлін, місто безавантурне самогубців—як
каже Влизько!

Чи дасть мені ще
Радянська наша влада кохана
долл-плярів!
хоч невеличку жменьку—
щоб і на той рік хоч трохи я відчув себе
у справжню культуру,
европейську,
закоханим!

29—І. 929. Берлін.

«АРСЕНАЛ»

Ол. Довженко—не геній, а
робітник.
Але робітників таких у нас—
жменя,
а навколо—смердяковський галас
і поліщучий
крик.

«Арсенал»—не шедевр,
картина.
І все ж таки... скільки стерва
на радянській
Україні.

В чому ж річ?
Хто день перевернув на ніч?
Хто землю поставив сторч?
Кого взяв чорт?
Ненька Україна
знов
заговорила
чаром плахт і шнурочків брів
чадом рідних
поетичних
каганців.

Нашим конквістадорам
уже набридла опера.
Після
арії
Тореадора—
запрацювали штопори.
«Неньку, мовляв, Україну,
поховану під Крутами і в
Парижі—
будь ласка, не ображайте нині.
Ви їх з кооператорами сплутали,
а взагалі—ми червоні, ви—
рижі».

Нашим оборонцям гідности національної
не треба воріт:
влізуть і в щілину.
І от напосілися на «Арсенал»
зґраєю зрепетованою
і
«політично-стриманою».
Хочуть себе показать.
Перед ким?
А раніш—хіба у вас був тільки
грим?
А навіщо ж було колись стільки пролетарських
рим?
А тепер—радянська влада—розвіялась, як
дим?

Слáбо.
Слáбо.
Слáбо.
Повилазили прусаки,
хамелеони й

нахаби.
Посмілішали,
бо їх
багато.
Бо закордоном—
«теж б'ють
нашого
брата».
І взагалі—скрізь:
ґрати,
ґрати,
ґрати.
І як же тут
на бандурі
грати?—
коли на майданах—
все оркестри й
оркестри.
І грають—
пролетарський марш:
вперед!
вперед!
вперед!
А петлюрівцям і поминальникам—
смерть!

21—XII. 928. Харків.

ПРО ЕПОХИ Й СЬОГОДНІШНІХ БЛІХ

У вересні тисяча дев'ятсот двадцять дев'ятого року
в місті Харкові
відбувся пленум
Художньо-Політичної ради при
еН—Ка—О.
Не знаю, чи епохальне це діло,
чи тільки бюрократизм в лапках
і без лапок,

Та зате там виявились епохальні люди—
Курбас, Хвильовий, еМ Куліш.
Крім них за нашої епохи ночують:
шкурупії,
семенки й
мілійони всяких неепохальних рікш.

Говорили про кризи—репертуарну й
про голови, перекручені на карк.
Говорили про епохи—в роздріб і
попарно,
кидали багатозначні
й страшно політичні
ремарки.

«Нам не можна жити лише сьогоднішнім
днем,

Сьогоднішні інтереси набридають, як
блохи.
Давайте про вічність
з чуланів
утнем —
адже малахії можуть думати лише епохами!»

І спухали, і дивувались
з ерудиції, з
маштабів.
І плавав понад стелею
курбасівський
туман.
«Ви ж розумієте: чи знов аґіток штабелі,
чи не остогид вам революційний барабан?»

«Ми не від сьогодня, ми вже там щось митикуємо
ми ж теж учили діялектичний матеріялізм.
Культуру українську
ми не тільки будуємо, а й
добуємо,
отже ми—
найдіялектичніші
скрізь».

Але як скрізь—значить і в буд. «Слово».
Ви—змагайтеся про ідеї, а кватирі—нам.
Історія повторюється знову:
вначале бе слово,
а крамарям вначале—
крам.

Довелося написати цей епохальний вірш,
щоб не відстати від епохи сьогоднішньої.
Як не гуде про епохи Куліш,

але він тільки п'яте колесо
до старенького курбасівського
воза.

Думайте про «сьогодні», тоді й «завтра» прийде.
Придивляйтесь до сьогоднішнього по
штатках.
А від епошности—води на голову напийте,—
прийде,
хто про епохи
розкаже вам.

Уже не хутрі: у —ес—ер—ер.
Щораз менш обивателів
перед вами роззявляє
рота.
Киньте про епохи!
Кожний день—
для нас не одна, а
дві
епохи!

Минає рік.
А віз все в—
бік.

Мине два роки—
чи не заболять у когось
боки?

В якому ж
році—
у вас заколе в
боці?

Про «іпохи» думають
бока́ми,
а віз стоятиме—
роками?

Чи ви думаєте, що кожного
року—
стеля провалюватиметься
все з того ж
боку?

Час розпочати новий
рік—
крутим поворотом
в потрібний
бік!

17—IX. 929. 13—V. 930. Харків.

ОДВЕРТИЙ ЛИСТ ДО ТОВ. ВОЛ. КОРЯКА

Ах!..

. . . .

Я перед Вами
завинив—
своїми власними руками
ах!
о ах!
о жах!
Хвильовому очі розкрив—
щоб потім він Вас
у журналі «Вапліте»
вбив.

Що я можу сказати тепер?
Ви зовсім хворі
тепер
від хвильовистої
одвертости—
хіба з історії
розповісти, поки не
вмер?

Ви пригадуєте:
Літком Вас у Київ
припер

року 1919.
Ви мене на якихось хорах
якоїсь залі
піймали
й до стінки приперли
перед портретами
(безрушниковими)
Леніна і таки Тараса Шевченка
і сказали,
дивлячись мені в ґудзик,
одверто:

«Семенко.
2 x 2 чотири (чи штири, не пригадаю точно).
Я вже перше число склав—
срочно
становись редаґуй «М и с т е ц т в о».

І я став.
В новому журналі
пішли поеми
й скрижалі,
а також Ваші статті—
поки що
н е т і.
А потім Ваша стаття—
о т а,
що в «Мистецтві» № третьому,
що Хвильовий
нею
з мортири вилуснув
у листі до Вас
своєму
одвертому.
І забули.

І я забув—
аж поки Хвильовий
випустив
усі свої горохові кулі,
а потім—усі з кишені
дулі
і м'яса збув.
Отоді я зустрівся з
ним
в якійсь редкімнаті—
таки ж з М. Хвильовим—
згадуючи при хаті
не.
Тут мене чорт за язик і сіпне:

«Европа—чи
Росія?
Слухай, преподобний
месіє—
на тобі й мій п'ятак.
Але про це—краще колись сказав
Коряк»...
. . . . . .

І розказав йому—
так, мов, і
так,
і число вказав, рік і
автора статті—Коряк.
А месія—як Жан
Златовуст:
ні пари з
вуст—
наче й не до нього,
щоб потім сказати:

«знали й без нього»
й піднести це як справжню проти Коряка
бомбу.
І підніс
Вам під самий ніс.
Хоч чхнув при цьому
сам він,
але чуть не розірвало носа
«у випадково пробігавшого»
барбоса.

Я теж про бомбу
прочув
і після того дома
ночую
не:
що як Коряк
чхне,
потім дізнається
й з укрлітератури
мене
ви
же
не?

Мучило мене день і
ніч—
лазив уже я швиденько й на
піч,
боявся виходити з хати і
те де,
хотів було вже тікати у
Остендé—
так Хвильовий уже там:
поїхав додому.

От Вам і «Та-ра—
рам».
Не болото, а «Вальдшнеповий
храм».

І надумав: дай напишу
Корякові я «одвертого листа»,—
адже ж пригадую я,
що не віддячив мені Хвильовий
за мої бібліографічні
знання—
і словом про це не згадав,
значить—просто чужу ідею вкрав,
і вийшло —
що я недобре зробив,
що Хвильового до мортири
з моєю гранатою допустив,
а в балянсі вийшло, що я
Володимиру Корякові
свиню підложив.
Добре, якщо Коряк
свиню цю розуміє так
як
я
і покаже всьому радянському суспільству—
що це
за
свиня.

13—І. 928. Київ.

ОДВЕРТИЙ ЛИСТ ДО ЛЕСЯ КУРБАСА

Говорять всі і
знають всі, що
ми з Вами—давні особисті
друзі.
Кинемо старі краватки й
коридорні плітки
й поговоримо
про нашу теперішню
в наших відносинах
смугу.

Почнемо з того, що не всім
відомо:
що ми перестали буть
друзями.
Кожний із нас
утік із дому,
кожний у своє діло, в боротьбу
вгруз.

Гаразд.
Тепер я хочу зформулювати тут
свої
обвинувачення.
Коли Ви захочете—дасте свою відповідь.

І лише тоді можна буде
востаннє
«до побачення» або «прощайте»
вимовить.

В нашому провінціяльному болоті,
де не завжди помічають велике ті, що на здорове
тупоумство хворі—
скажіть, чому Ви
не могли
відноситися до нас щиро,
а були вихованим і
замкнутим у собі
актором?
Це тому мене цікавить, що працювали ми
поруч
не одну пару важких
літ
і що в нашій боротьбі ми Вас завжди своїм
вважали,
дивлячись на Ваш трудолюбивий
піт.

Але Ви завжди чомусь морщили носа,
хоч друзями були з нами—на жаль—
на словах.
Ми ж цього не помічали і не дивились на Вас
косо
і тому зараз почуваємо себе
трохи наче...
«дураками».

Позиція дешева—що й казать.
Ви замкнулися на своєму власному
хуторі й

уявили собі, що цей хутір—
лівий театр,
що всім правим театрам
шию
скрутить.

Ви оберігали цей свій хутір, наче фортецю
Ге́нуйську.
Ви захищали його від протягів і живущих
гроз.
Наші бойові вигуки були для Вас
порожнім і неприємним
вереском,
футуристичний дух був для Вас
морозом.

І Ви шукали—і знайшли собі—пристойну
«кумпанію»,
тим часом усмішкою посилаючи й нам свій привіт.
Тепер зрозуміло,
чому зараз упали Ви
і чому морщили носа
оті «пари»
літ.

Удари по нас Ви і тепер носите в своїх власних
кишенях,
«захищаючи» від нас свій власний хутір
власними здатностями й
власними
силами.
У вас нещирости були повні жмені,
а для ока—
Ви наївність носили.

Чи може Ваша
відома нам
«европейськість» перешкоджала Вам
водитися з невихованими
азіятами?
Тоді можна було не критися.
Можна ж було б про це
одверто
сказать.

А так—
всі наші хороші думки про Вас—наче куплені Вами за
п'ятак.
Згодьтеся,
що це дуже дешево.
За цю суму можна купити—
та вже й купили Ви—
малоросійську
душу
мережану.

Наче проти Вашої волі
ми завжди ставили Вас
у спільний боротьби
фронт.
А Вас тепер хтось переставив
і Ви роззявили
на всю Україну здивовану
здивований
рот.

Ми нічого не вимагали—Ви знаєте,
що це—
так.
Ми «лівим» Вас

називали,
а Вам було чомусь «соромно».
Ви додолу очі перед другими
спускали—
і от доводиться повертати Вам
Ваш
п'ятак.

В усякому разі, Ви зімкнулися тепер зі справжніми
«європейцями».
Ви тепер в ідейному колі гнилих символістичних
клікуш.
Так кого ж Ви хочете обдурити, і чому Ви тепер
зробилися таким
«лівим»,
що Вас веде під уздечку М.
Куліш?

Обліплений
своєю важкою
тепличною атмосферою—
в своїй оранжереї Ви сам собі
пан.
А знаєте Ви,
що виносив Вас за власного Вашого чуба
наш
футуристичний
кран?

Чи Ви думаєте, що приїхавши з Марсу—
Ви створили для нас театральний
лівий
рай?
Так Ви помиляєтесь, бо
живилися

вітрами й ідеями
всього культурного в нашому краї.

Як прикриттям, Ви користувалися
нашими
спинами,
просуваючи вперед
в лівому риштованні
свою естетно-містичну
пасеїстичну
ідейку.
Ви боїтеся свіжого вітру
нестримного
і боїтеся за таємниці
своєї маленької мечки (від слова—
Мекка).

А чи Ви знаєте, що ми руйнуємо
затишні хутірці,
що ми проти куркулячих
клунь
і проти трьохпільної
системи?
Ми виганяємо з печер
жерців
і туман їх театральних
містерій.

Досить феодальних фортець
в епоху будівництв і колективної
самокритики.
Виходьте, т. Курбас, на герць,
не одмовляйтесь головними болями
дипломатією й
підсахариненою водичкою.

Одчиніть ворота в своє «святая
святих»,
покажіть,
що у Вас там
робиться.
Чи Ви правий, чи лівий, чи естет, чи
футурист,
чи—«я і нашим, і вашим до
гроба».

Кажіть сміливо, що Ви—реставратор,
що Ви—еклектик, без доріг.
Двигтить могутній
у майбутнє
ґенератор,
не плутайтесь між наших
ніг!

Ви нам говорили:
я ваш!
Ви їм говорили:
я з вами!
І лише тепер стало видно, куди Ваш
марш,
і в усякому разі не
з
нами.

У нас немає і не може буть
жалости,
і ми Вам говоримо: виходьте з лав
і скажіть голосно: мені
плювать
на вашу ліву формацію—
я вже собі власний палац
збудував!

Я знаю, що Вам тяжко говорити одверто—
Вам, що звик плентатись
між двох
сил.
Але немає ні одного птаха,
що в нього було б
четверо
крил.

Ви знаєте, що я не вмію дипломатично «виражаться»
і в європах іще ніде не був.
Але чому Ви свої великі знання, свій смак, свої
здобутки
так ретельно ховаєте в своїй власній
шкурі?

Де ж молодь, що Ви її «по-европейському»
виховали?
Я хочу від неї не резолюцій, не бойкоту, а
футуристичного
відпóру!
Я боюсь, чи не нагадує вона звичайного
божого
раба,
що гістерично захищає
свого клікушного
бога.

Чи Ви хочете так і вмерти—
пристойно-вихованим
папенькіним синочком,
в дешевих лаврах «непóнятого» европейця?
Виходьте у площі, у бурі, та не з кавказьким
мереженим
ціпочком,

і не ховаючись за злидні,
за директора, за
неприступність
своєї по суті прозорої
березільської
фортеці.

Я наговорив «прикростей» і «нетактовностей»,
зворушений образою.
Бо я не хочу, щоб в нашу культуру
дмухнуло
боягузною
заразою!

3—VI. 928. Севастопіль.

НЕЗРОЗУМІЛО, КРИВДНО, АЛЕ—ФАКТ

Жовтня тисяча дев'ятсот двадцять сьомого
відчинилися двері—
— уногу!
— вногу!
— ногу!—
увійшла «Нова Генерація».

А тепер буду говорити одверто,
бо маю цілковиту рацію.
Настав золотий радянський вік—
до комунізму відкрите море—
океанські кораблі
йдуть у різні сторони в
широкий майбутнього світ.
Всім уміститися можна,
хто тримає в майбутнє керму,—
в кого спільний крок і
мрія тотожна—
спільні революції роки
кожний із нас відбув.
І от одверто скажу—
кому ж,
кому?

Не на смерть,
а на життя

кажу ж
я:
не торкаючись всієї української щоденної преси,
обійдусь навіть без Києва й Одеси—
покищо звернусь без універсалу
до таких товстих і тонших українських
радянських журналів:

«М о л о д н я к»!
— Я!
«Г а р т»!
— Га?
«Ч е р в о н и й ш л я х»!
— Ах!
«В а п л і т е»!
— Тет-а тет.
«К у л ь т у р а і п о б у т»!
— Щось та робить!
«К р и т и к а»!
— Тут!

Який конфуз—
наш журнал
наче в якусь
патагонську республіку
вгруз.
Що за публіка!
Хіба не шквал?
А де ж аврал?
Це просто скандал—
при такій публіці.
І невже це ми не в в чесній Українській Соціялістичній
Радянській Республиці?

Вітер гув—
гуде.

Соціялізм—
іде.
Федерація де?
жде.
І ні гу
гу
назустріч «Новій Генерації»!
Над ким смієшся
впину без
на всю Україну
єдиний
єдину
гумористичний журнал «Ч е р в о н и й
П е р е ц ь»?
Весь радянський світ на Україні води в рот набрав—
лише ти один не злим та ще й тихим нас згадав.
Може це й не гумористика,
що всі наші журнали без якогось ґвинтика,
і з усіх журналів,
з усіх ґазет,—
без всяких сальвів
по-добрячому
лише «Червоний Перець» нас
відзначив
і за всю УСРР
нам
віддячив:

«Вдерлася якась худобина».
«І що ж ми зробимо»,
«Хай лізе», «Добре діло робить»,
«Поки її бог (з вел. л.) не
угробить».

Ні!
Це що—благоденствіє знов?

Невже так уже і спокій—
но?
Чи бракує вам якої ліцензії,
що ви в петитній
бібліоґрафії
готуєте для нас
пісні
рецензії?

Ні!
Досить незнайкографії!
» ліньографії!
» наплюйкографії!
» заплющочіграфії
» зневагографії!
» неукографії!
» пасікографії!
» повітографії!
» кумографії!
» тупографії!
» рукомахографії!

М и п р о т и крохоборної — куцої — боязкої — общипаної — безсилої — безобрійної — жебрачки — притулка для ледацюг і бездар — темної комірки для нікчемних гризунів — випадкової — безфундаментальної — безсистемної — гімназіяльної — що корисна буває лише як допоміжний матеріял — що є ознакою темної провінціяльщини, будучи основною критичною зброєю в царині культури — нудної — безтемпераментної — нежиттєздатної — кінець-кінцем образливої — б і б л і о ґ р а ф і ї!

С т і й!
Дайош статті!
Дайош обговорення!

Справа проста—
праця йде окрізь—
соціялізму прискорення—
наша мета!
Не ворог іде—
друг,
і веде
не малий за собою каменярів круг!
Даємо вірші—
вчись!
крий!
бий!
Було гірше—
витримали.
Даємо статті—
дайош статті на
статті!
Ставимо питання—
ділись своїми думками,
не роби розумного вигляду своїм мовчанням,
як індик,—
ніхто не повірить у твій розум.
Випустили стільки то номерів—
відповідай,
дай,
вдарь,
як ми відповідаємо!

А то—мовчать.
Ех!

15—II. 928. Київ.

ЗОЗЕНДРОПІЯ [1]

Миколі Бажану

Бан
бан
бан
бан
бан
бан жив був
такий І в а н
бив у барабан
бан
бан
мав товаришів двох
трьох
а потім з цілою компанією
попав у
льох—
наперся на одну стихію—
на хворобу—
З о з е н д р о п і ю.
Але не вмер
живе й тепер
і його хвору

[1] Написано Зозендропію в співробітництві з Гео Шкурупієм.

історію
через радіо передаєм на голо́:
Allo! Allo! Allo!

2

Зозе́,—зе—зе...
Маро моя—
закоханий—
морів мара—
довіку я.

Хіба не ти?
— Степи, лани...
Хіба не ти?
— Плянтації та буряки...
Хіба не ти?

Тобі я хочу розповісти,
як твій закоханий герой,
осяяний бундючним хистом—
блукав парнаською горо́
ю... й як парлякав по-французьки,
кохаючи твої,
Зозе́,
жовті спідниці
і
блакитні блузки.

Як потім він стрибав у гречку
силкуючись
свій власний дім
поставити на Італійські рейки.
Як він,
одроосши животом
і не опитавшися
у тата Пія—

ЗОЗЕНДРОПІЯ [1]

Миколі Бажану

Бан
бан
бан
бан
бан
бан жив був
такий І в а н
бив у барабан
бан
бан
мав товаришів двох
трьох
а потім з цілою компанією
попав у
льох—
наперся на одну стихію—
на хворобу—
З о з е н д р о п і ю.
Але не вмер
живе й тепер
і його хвору

[1] Написано Зозендропію в співробітництві з Гео Шкурупієм.

історію
через радіо передаєм на голо́:
Allo! Allo! Allo!

2

Зозе́,—зе—зе...
Маро моя—
закоханий—
морів мара—
довіку я.

Хіба не ти?
— Степи, лани...
Хіба не ти?
— Плянтації та буряки...
Хіба не ти?

Тобі я хочу розповісти,
як твій закоханий герой,
осяяний бундючним хистом—
блукав парнаською горо́
ю... й як парлякав по-французьки,
кохаючи твої,
Зозе́,
жовті спідниці
і
блакитні блузки.

Як потім він стрибав у гречку
силкуючись
свій власний дім
поставити на італійські рейки.
Як він,
одросши животом
і не опитавшися
у тата Пія—

захворів остаточно на
Зозендропію

3

Він вийшов
з улиць тихих
і німих
порожніх і
тополистих
— отих
українських...
Чи варто
місто
називати?
Хо—
рол...
Чи...
Умань—
все од-но.
Однакові шати.

Однакові воли
були
однакові садки
цвіли
степи шовкові
шелестіли і
пісні
дзвеніли—,
однакові вишні,
штани,
спідниці,
вишивки
і
рушники,—

однаковісінько, мовляв, мені,
аби на Україні,
хоч і в
скрині.

Поволі твій герой
підріс,
Зозé,
а потім і читать навчився
і
«Кобзаря»
у світ
поніс.
Поніс.
Ніс.
Несу.
— Не носив
косу.

4

Революція прогула
в ухах—
ще рефлекторні були
рухи
і так з Радянською владою
зростав.
А далі—час настав
коли він
очі розкрив
і почув набатний
дзвін—
то життя вже його облапало,
хоч
із носа
ще іноді
капало.

5

І от,
Зозé,
він опинився в
Києві.

«Риємо—риємо—риємо»—
одгули жертвопісні
Чумака,
такого ж як і він
юнака,
що за нову юність
головою наклав.
І він,
Зозé,
теж поетом
став.

В той час у
Києві
панфутуристів
гармати
ревіли
і попав поет
до кімнати
Семенка набравшись
сміливости.
Договорились:
Семенко,
він і
Шкурупій
проти мистецьких назадників
хвороб
і
З о з е н д р о п і й.

Так створився лівий
фланг.
А коли зовсім прогнали
Врангеля—
розпочався штурм
унд
дранг.

6

Хто забуде
ті хвилі
буряні,
коли в оточенні ще кількох
ходили вони
на виступи в свята і в
будні
й несли грамофон
з плястинкою Леніна?
Здавалося—
от розчиняться
до комунізму двері.
Тумбав комункульту «Гонг»
і спокійним рівним огником
у майбутнє стояв
«Семафор».
Неоклясики були зовсім хворі
й панфутуристи
порцію добру
вакцини
засаджували їм у
вену.
Голосно вірші
падали
на світову антену,
І його тонкий голос

хоч і запускав іноді
півня—
проте був схвильований і
поломенів.
О Зозé!..

7

Потім—новий
старт.
Почав у Йвана живіт
одвисать.
Попав Іван у
«Гарт».
От тобі й
старт.
От тобі й
Іван,—
ван—
ван—
ван—
а де ж твій, Іване,
барабан—
бан—
бан—
бан?
Бий, бий, барабан?

8

Тут починається казка
про Івашка
— дурашка
і душку
— хвильовушку.
Зрадив Семенка
і Шкурупія,

багато було горя і
сміху,
коли футурист Іван
до
«Вапліте»
загув.

Там сиділи українські езопи
мудрували
про кобеляцькі европи,
од запалу
текла бородою слина та
олія
і почалась у футуриста Йвана
З о з е н д р о п *і* я.
Це ж смерть Семенкові
і Шкурупію—
«геть футуризм і Семенкá!»
Порішили всією ваплітою,
що футуризмові ка—
юк.

9

Ми подали цей
ґео-біоґрафічний
вступ,
щоб ніхто очима не
лупав—
що воно за
Іван
і з яких він морів і
стран.
А тепер починається
радіо-поема.
Хто хоче—спать збирайся,

а ми далі
підémо.

З о з е н д р о п і я.
Що таке?
Це не менш як
якась окропія
бризнула
в серце поета
м'яке.

З о з е н д р о п і я?
Це така суспільна хвороба,
що хоч кого
угробить.
Але хворіють на неї
ті,
що плетуться в самому
хвості
і другим дорогу перечіпають,
а за це—
журавля в небі
мають
(хоч вони думають, що
карася в руках).

З о з е н д р о п і я—
о
це
жах!

З о з е н д р о п і я—
це українська
ефіопія—
така порода інтеліґентних

людей,
що свідомо чи психологічно
з відповідними теж людьми
зв'язана—
у них хата своя й
мазана.
Наш Іван
захотів на свій власний
хутір—
адже свій хутір
має кожний
божий
тхір.
І почав жити самостійно
з тих
пір.

10

Тих дядьків кумпанія була
велика
і було не мало
галасу там і
крику,
і зміїного сику,
і левиного рику—
були солісти,
були хористи,
бо всім—
хотілося їсти.
Ваплітовці добре розуміли
марксизм.
Це була чиста якась
остовпія,
а по науковому—
З о з е н д р о п і я.

І побачив Іван,
що він теж може
повіситися на старовинній
брамі,
щоб збільшити України
драму—
все одно не дадуть повіситися,
хіба
тільки що обсиплеться
штукатурка
з старовинної брами,
зате все ж залишиться
велика
українська драма.
Забув Іван футуристичні
гасла,
забув Іван про
Рур,
і почав Іван
ідентично
славословити справжню
Українську
Курку.
Закудкудакав.
Пік раків
як зустрічався з Шкурупієм і
Семенком,
але Україна—по-над
усе.
Покищо—
все.
Іван зробився правовірним
хвильовенком
і полюбив з сметаною опеньки.

11

Усе в снігу
моро-зу-зу...
Побілішала золота Зозé.
Я тягар на плечах
несу
за голову дурну й
чужу...
Сміється з мене Зозé.

12

Я іду...
І не знаю я
куди я іду...
Замакітрилась голова моя!
у 20 років уже старуѓа
ном я,
десь зникла Зозé моя.

13

Виросло черево,
вгрузла у плечі
шия,
зробила мене трухлявим деревом
З о з е н д р о п *і* я.

14

Повз мене
проходить
життя,
повз мене ідуть
батальйони—
скучно мені
бульйонно—
до виття.

15

Усе в снігу.
А в душі в мене ні гу
гу.
Мороз зу-зу...
Зо-зé, зе-зе...
Побілішала золота
Зозé.

Березень 1928. Київ.

СУЧАСНІ ВІРШІ

ЗМІСТ

I. ПОЛІТИЧНІ Й ПОБУТОВІ

II. ПОЛЕМІЧНІ Й ПАМФЛЕТИ

Ціна 2 крб. 25 коп.

